

[Statsministeren]

det på betalingsbalancen bragt ud af verden alene gennem en nedskæring af den indenlandske efterspørgsel. Den måtte i så fald være så drastisk, at den uundgåeligt ville føre til en voldsom stigning i den i forvejen alt for store arbejdsløshed. Det ville også afholde erhvervene fra at foretage de investeringer, der er så nødvendige, og det ville indebære en øget risiko for en kæde af fallitter og virksomhedslukninger. Det ville komme til at ramme de virksomheder, som medvirker til at tjene eller spare valuta.

Afskaffelsen af underskuddet må derfor strækkes over en periode, der er så lang, at en aktiv beskæftigelses- og erhvervspolitik kan blive et væsentligt bidrag til at mindske dette underskud.

Udsigterne til en voksende arbejdsløshed er det største problem for dansk økonomi – det største problem ved siden af underskuddet på betalingsbalancen. Arbejdsløsheden er en alvorlig trussel mod den enkeltes tryghed og repræsenterer et tab for samfundsøkonomien.

Beskæftigelsen er ganske vist vokset med mere end 150.000 personer, siden den økonomiske krise for alvor slog igennem, men i den seneste tid har der været tegn på, at beskæftigelsen øges i et langsommere tempo, bl.a. på grund af forværringen af den internationale økonomiske situation. Samtidig er arbejdsstyrken igen begyndt at vokse. Vi må derfor forudse, at der i år og til næste år vil ske en betydelig stigning i ledigheden.

Den økonomiske politik må derfor indrettes på at løse både betalingsbalanceproblemet og arbejdsløshedsproblemet. Det understreger nødvendigheden af, at den aktive beskæftigelses- og erhvervspolitik videreføres med mindst samme styrke i 1982 og 1983, og at der gøres en ekstra indsats for at øge byggeriet.

Den produktion, der går til eksport eller erstatter import, udgør for lille en del af vor samlede indsats. Derfor må konkurrenceevnen yderligere styrkes. Det er afgørende for, at der kan skabes flere arbejdspladser.

I december i fjor gennemførte vi indgreb, der har medført, at den internationale inflation ikke har fået lov til at slå igennem på det indenlandske omkostningsniveau.

Ved majforliget mellem socialdemokratiet, det radikale venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti gennemførte vi ho-

vedelementerne i regeringens langsigtede plan for så vidt angår 1980 og 1981.

Der blev aftalt besparelser på 8 mia kr. som første led i en udgiftspolitik, heraf 3,5 mia kr. på de kommunale budgetter. Vi skal søge at standse stigningen i de offentlige udgifter i faste priser inden for de nærmeste år.

Besparelserne på de kommunale budgetter stiller både de folkevalgte og administrationen i kommunerne over for en vanskelig opgave. Regeringen anerkender den indsats, der er gjort fra kommunernes side for at mindske stigningen i udgifterne. Hvor det er muligt, vil regeringen søge at lette denne opgave for dem.

I majforliget er der endvidere gennemført forhøjelser af afgifter, som også havde det sigte at begrænse energiforbruget og derved spare den dyre import.

Virkningerne af disse indgreb er ikke fuldt ud slået igennem endnu.

Der blev samtidig aftalt en styrkelse af erhvervspolitikken. Det var alene rammerne, der blev fastlagt i juni. Indholdet er først færdigforhandlet i september. De gavnlige virkninger af denne indsats vil derfor først vise sig i den kommende tid.

Vi må se resultaterne af den hidtidige indsats, og vi må have et klarere billede af den internationale udvikling, inden næste fase i regeringens langsigtede plan nøjere kan fastlægges.

Det er en kendsgerning, at det danske samfunds realindkomst er faldet stærkt som følge af de voldsomme prisstigninger på vore importvarer lige siden 1973. Vi må i fællesskab bære det tab. Medmindre der skulle ske en væsentlig forbedring af vore ydre vilkår, kan det ikke undgå at føre til en nedgang i de disponible realindkomster. Det må gøres op på en sådan måde, at de laveste indkomster i videst muligt omfang kan friholdes.

En afdæmpet udvikling i pengeindkomsterne vil være en værdifuld støtte for de valutaskabende og valutabesparende erhverv og dermed bidrage væsentligt til oprettelse af flere arbejdspladser. Jo mindre stigningerne bliver, desto mindre er behovet også for økonomiske stramninger.

Ud fra dette synspunkt bør alle indkomstgrupper disponere i den kommende tid.

Det gælder erhvervslivet. Hvor der skabes mulighed for en bedre indtjening, må den